

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-10-11

§ 151

KS 240/17

Redovisning av kultur- och fritidsnämndens handlingsplan

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Informationen antecknas.

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget/plan 2018-2019 har kultur- och fritidsnämnden fått ett uppdrag som lyder ”att inför 2018 se över hur den verksamhet som bedrivs idag kan bedrivas med nya lösningar och/eller i samarbete med andra partners. Nämnden ska redovisa en handlingsplan till kommunstyrelsen i oktober 2017”.

Även om det inte står uttryckligen i uppdraget vad syftet är så skulle ett syfte kunna vara att nämnden ska leta efter lösningar som antingen kan sänka nämndens nuvarande kostnader och/eller hitta lösningar som kan hantera ett ökat krav på utbud i en växande stad. Ytterligare ett syfte skulle kunna vara att helt enkelt hitta fler områden som kan engagera civilsamhället i stadens utveckling för att fler medborgare ska ta ett ansvar, enligt KFs mål 7 - Mölnålsbornas möjlighet att påverka frågor som rör deras vardag ska öka.

Förvaltningen redovisar i separat dokument:

1. hur kultur och fritid jobbar med andra partners idag
2. exempel på hur nuvarande verksamhet skulle kunna bedrivas på annat sätt
3. investeringar som skulle kunna ge en hävstångseffekt på nuvarande verksamhet
4. handlingsplan för det fortsatta fördjupningsarbetet med uppdraget

Ärendets behandling

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet den 21 september 2017, § 75.

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till arbetsutskottet

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att kultur- och fritidsförvaltningen, under 2018, ska utreda vidare och lägga fram förslag till beslut till politiken inom följande områden
- Skapa långsiktiga IOP-samarbeten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-10-11

- Partnerskap vid nybyggnation av anläggningar
- Föreningsdriven mötesplats
- Fast utomhusscen

Beslutsgång

Ordförande frågar om informationen från kultur- och fritidsförvaltningen kan antecknas och finner att så sker.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanträdesdatum

2017-09-21

§ 75

KFN 143/17

KFs uppdrag till KFN

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att kultur- och fritidsförvaltningen, under 2018, ska utreda vidare och lägga fram förslag till beslut till politiken inom följande områden

- Skapa långsiktiga IOP-samarbeten
- Partnerskap vid nybyggnation av anläggningar
- Föreningsdriven mötesplats
- Fast utomhusscen

Ärendet

I KFs budget/plan 2018-2019 har kultur och fritidsnämnden fått ett uppdrag som lyder ”att inför 2018 se över hur den verksamhet som bedrivs idag kan bedrivas med nya lösningar och/eller i samarbete med andra partners. Nämnden skall redovisa en handlingsplan till kommunstyrelsen i oktober 2017”.

Även om det inte står uttryckligen i uppdraget vad syftet är så skulle ett syfte kunna vara att nämnden skall leta efter lösningar som antingen kan sänka nämndens nuvarande kostnader och/eller hitta lösningar som kan hantera ett ökat krav på utbud i en växande stad. Ytterligare ett syfte skulle kunna vara att helt enkelt hitta fler områden som kan engagera civilsamhället i stadens utveckling för att fler medborgare skall ta ett ansvar, enligt KFs mål 7 -

Mölnålsbornas möjlighet att påverka frågor som rör deras vardag ska öka.

Förvaltningen redovisar i separat dokument:

1. hur kultur och fritid jobbar med andra partners idag
2. exempel på hur nuvarande verksamhet skulle kunna bedrivas på annat sätt
3. investeringar som skulle kunna ge en hävstångseffekt på nuvarande verksamhet
4. handlingsplan för det fortsatta fördjupningsarbetet med uppdraget

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kultur- och fritidsnämnden

Kultur och fritidsnämnden prioriterar och beslutar vilka av förslagen i kapitel 2 och 3 i bilagan som skall utredas vidare under 2018 och läggas fram till politiken som förslag till beslut.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanträdesdatum

2017-09-21

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut, med prioritering av nedanstående punkter, kan antas och finner att så sker.

- Skapa långsiktiga IOP-samarbeten
- Partnerskap vid nybyggnation av anläggningar
- Föreningsdriven mötesplats
- Fast utomhusscen

Expedieras till
Kommunstyrelsen

N/A
SYSTEM

Kultur- och fritidsnämnden

KFs uppdrag till KFN

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att kultur och fritidsnämnden prioriterar och beslutar vilka av förslagen i kapitel 2 och 3 i bilagan som skall utredas vidare under 2018 och läggas fram till politiken som förslag till beslut.

Ärendet

I KFs budget/plan 2018-2019 har kultur och fritidsnämnden fått ett uppdrag som lyder ”att inför 2018 se över hur den verksamhet som bedrivs idag kan bedrivas med nya lösningar och/eller i samarbete med andra partners. Nämnden skall redovisa en handlingsplan till kommunstyrelsen i oktober 2017”.

Även om det inte står uttryckligen i uppdraget vad syftet är så skulle ett syfte kunna vara att nämnden skall leta efter lösningar som antingen kan sänka nämndens nuvarande kostnader och/eller hitta lösningar som kan hantera ett ökat krav på utbud i en växande stad. Ytterligare ett syfte skulle kunna vara att helt enkelt hitta fler områden som kan engagera civilsamhället i stadens utveckling för att fler medborgare skall ta ett ansvar, enligt KFs mål 7 - Mölnålsbornas möjlighet att påverka frågor som rör deras vardag ska öka.

Förvaltningen redovisar i separat dokument:

1. hur kultur och fritid jobbar med andra partners idag
2. exempel på hur nuvarande verksamhet skulle kunna bedrivas på annat sätt
3. investeringar som skulle kunna ge en hävstångseffekt på nuvarande verksamhet
4. handlingsplan för det fortsatta fördjupningsarbetet med uppdraget

Beredning

I bilagan redogör förvaltningen för ett antal möjligheter till utveckling av nämndens verksamhetsområde i syfte att hitta nya lösningar och/eller samarbeten med andra partners. Förvaltningen föreslår att nämnden prioriterar och beslutar om vilka förslag som skall utredas vidare. Detta presenteras för kommunstyrelsen i oktober 2017.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Annika Stedner
Förvaltningschef

KFs uppdrag till KFN

Inledning

Detta är en bilaga till ärende KFN 143/17.

I KFs budget/plan 2018-2019 har kultur och fritidsnämnden fått ett uppdrag som lyder ”att inför 2018 se över hur den verksamhet som bedrivs idag kan bedrivas med nya lösningar och/eller i samarbete med andra partners. Nämnden skall redovisa en handlingsplan till kommunstyrelsen i oktober 2017”.

Även om det inte står uttryckligen i uppdraget vad syftet är så skulle ett syfte kunna vara att nämnden skall leta efter lösningar som antingen kan sänka nämndens nuvarande kostnader och/eller hitta lösningar som kan hantera ett ökat krav på utbud i en växande stad. Ytterligare ett syfte skulle kunna vara att helt enkelt hitta fler områden som kan engagera civilsamhället i stadens utveckling för att fler medborgare skall ta ett ansvar, enligt KFs mål 7 - Mölndalsbornas möjlighet att påverka frågor som rör deras vardag ska öka.

Detta dokument redovisar:

1. hur kultur och fritid jobbar med andra partners idag
2. exempel på hur nuvarande verksamhet skulle kunna bedrivas på annat sätt
3. investeringar som skulle kunna ge en hävstångseffekt på nuvarande verksamhet
4. handlingsplan för det fortsatta fördjupningsarbetet med uppdraget

Bakgrund

Ett av kultur och fritids grunduppdrag är att skapa förutsättningar för föreningslivet, studieförbund och allmänhet så att dessa kan genomföra en innehållsrik och tillgänglig kultur- och fritidsverksamhet i Mölndal. Merparten av innehållet i utbudet står föreningslivet och studieförbunden för redan idag. Som exempel på förutsättningar som nämnden ger kan nämnas att KFN skapar mötesplatser (anläggningar såväl som tillfälliga arenor) och ger ekonomiska bidrag. Utöver det som föreningslivet gör bidrar KFN själva med verksamhet för ett löpande kulturutbud och livslångt lärande (bibliotek och museer) samt vissa evenemang som kompletterar föreningslivets utbud. Sådana evenemang kan vara de riktigt stora (stadsfestivaler) som ingen enskild förening har muskler till eller det riktigt smala som ingen annan gör. Allt för att se till att det finns ett brett kultur- och fritidsutbud som tilltalar så många som möjligt.

Med en växande stad, växande antal invånare, växande utmaningar inom de flesta målgrupper men utan motsvarande växande budget behöver Mölndals stad se över hur nuvarande och framtida verksamhet kan bedrivas på nya sätt och i nya samarbeten. Mölndal är inte ensam om dessa utmaningar. För närvarande tittar därför de flesta kommuner på hur man kan växla upp samarbetet med t.ex. civilsamhället.

Samverkan med civilsamhället

Med civilsamhället menas en arena skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet i vilken människor organiserar sig och agerar tillsammans för gemensamma intressen. Till dessa hör idéburna organisationer, föreningar, studieförbund, kyrkan, frivilliga krafter och andra som inte utgör en del av myndigheterna eller av statsapparaten i övrigt. Enligt KFs reglemente skall kultur och fritidsnämnden "samarbeta med samt stödja och stimulera föreningar, organisationer, sammanslutningar och enskilda som har anknytning till nämndens verksamhetsområde". Till kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde hör konst, kultur, idrott och fritid. Hit hör även studieförbunden. Övriga grupper i civilsamhället hör till andra delar av Mölndals stads organisation och berörs alltså inte i detta dokument om de inte kan bidra inom nämndens verksamhetsområde.

I Sverige finns en lång tradition av ett livskraftigt och aktivt civilsamhälle. En stor majoritet av befolkningen är på något sätt ansluten till en förening eller en större organisation och ungefär hälften av den vuxna befolkningen är ideellt engagerad i en förening. Utanför föreningslivet pågår också många olika aktiviteter på informell basis. En del organiserar sig kring en verksamhet de själva tycker om att utföra, andra samlas kring en fråga eller en målgrupp som är viktig för dem. Det gemensamma i civilsamhället är att människor frivilligt sluter sig samman för något de tror på, tycker är viktigt eller tycker är roligt - och man gör det utan att privata ekonomiska vinster är en drivkraft. Civilsamhället spelar en avgörande roll för en kommuns attraktionskraft och sociala hållbarhet. Det är framförallt på lokal och regional nivå som det civila samhällets aktörer är betydelsefulla då de utifrån platsens förutsättningar och behov samlar människor utifrån deras intressen, skapar utvecklingsidéer samt driver på demokrati- och välfärdsutveckling.

Civilsamhället i förändring?

Trots att många är ideellt engagerade, är färre personer aktiva i det organiserade föreningslivet än tidigare. Det finns drygt 200 000 föreningar i Sverige. Studier visar att de som verkligen engagerar sig i det organiserade föreningslivet blir färre till förmån för t.ex. volontärer som till mindre grad tar del i och ansvar för en organisation i sin helhet. Befolkningsstudier från 1992-2014 visar att det är ca 50% av befolkningen som är ideellt engagerade och att siffran ligger stadigt oavsett konjunktur eller politisk majoritet. Något fler män än kvinnor är engagerade troligtvis p.g.a. att det traditionella idrottsrörelserna engagerar mest män och kvinnor lägger mer av sin fritid än män på barn, hem och vård av äldre. Enligt en rapport utförd 2005 av Linköpings universitet på uppdrag av regeringen utförde hälften av landets vuxna ideellt arbete av något slag 14 timmar i månaden. I slutet av 1990-talet låg motsvarande siffra på 12 timmar i månaden.

Det är viktigt att det icke-organiserade civilsamhället inte glöms bort. Offentliga stödsystem är ofta utformade utifrån det traditionella folkrörelsesamhällets organisationer (d.v.s. föreningar), vilket gör att initiativ från nätverk och motsvarande inte helt enkelt kan fångas upp.

Samverkansformer

Grunden i civilsamhället bygger på ideellt, frivilligt arbete i idéburna organisationer och föreningar. Det finns en skillnad mellan idéburet och ideellt arbete. Det idéburna arbetet behöver inte bedrivas ideellt medan de traditionella kultur- och idrottsföreningarna som uppbär bidrag skall vara ideella verksamheter.

Samverkan mellan kommunen och civilsamhället kan ske utifrån olika syften. Det kan vara för att förbättra folkhälsan, öka tryggheten, stärka demokratin och delaktigheten, utveckla välfärden, stimulera till alternativa utförare eller stimulera utvecklingskraften. Erfarenheter och utvärderingar runt om i landet visar att en framgångsrik kommunal samverkan med föreningslivet baseras sig på ett politiskt ställningstagande. Framför allt handlar det om att skapa tydlighet inom den kommunala organisationen och i relationen till civilsamhällets aktörer. Samverkan kan ske utan ersättning, i form av bidrag eller stöd för olika aktiviteter eller insatser. Det kan även vara att bedriva verksamhet utifrån olika former av avtal eller genom att bilda partnerskap.

Volontärarbete

Det pågår frivilligt arbete i stor omfattning såväl i informella sammanhang som i organiserade former. Oavsett om en person är föreningsaktiv eller inte är frivilligt arbete en konkret möjlighet att visa ett personligt engagemang och göra en insats. I allt fler kommuner skapas möjligheter att arbeta som volontär. Volontärförmedlingar och frivilligcentraler fungerar som stöd för såväl volontärer som för dem som behöver frivilligt arbete. Verksamheten finansieras och drivs antingen i föreningsregi, kommunal regi eller gemensamt. Denna form av ideellt arbete, volontärarbete, är mer vanligt inom vård-, omsorgs- och sociala sektorn.

Föreningsbidrag

Kommunalt och statligt föreningsstöd utifrån fasta bidragsregler har länge utgjort en viktig grund för föreningslivets aktiviteter, speciellt inom föreningar som sorterar under kultur-, idrotts- och fritidssektorn. Stödet är viktigt eftersom det ger föreningarna självständighet och valfrihet. En stor del av bidragsbudgeten delas ut utan krav på viss motprestation och baseras på kriterier som beslutats av nämnden. Bidragen är lite olika utformade för idrottsföreningar respektive kulturföreningar samt övriga föreningar. Idrottsföreningarna har ett barn- och ungdomsbidrag som baseras sig på såväl medlemsbidrag (antalet medlemmar) som ett aktivitetsstöd (grundat på antalet deltagartillfällen). Mölndal använder sig liksom många andra kommuner av ett system som heter ApN (aktivitetskort på nätet) där föreningarna matar in medlemmarnas närvaro direkt i systemet. Detta ger värdefull och korrekt information som gör stor nytta såväl för bidragsomfattningen liksom tidsfördelningen vid stadens anläggningar. För stadens kulturföreningar och övriga föreningar ges fortfarande enbart ett medlemsbidrag

(baserat på antalet medlemmar). Detta är inte alltid en lämplig bidragsmodell för t.ex. arrangerande kulturföreningar där några få medlemmar gör något som når väldigt många besökare.

Mölnadal har nyligen inrättat ett s.k. föreningscertifikat med möjlighet till bidrag för de idrottsföreningar som väljer att arbeta med och främja drogförebyggande arbete, arbete med jämställdhet och mångfald, demokrati och delaktighet samt ledarutveckling.

Vissa föreningar äger sina egna anläggningar och får ett anläggningsstöd. Detta stöd beräknas utifrån driftkostnaderna baserat på en ekvation där avdrag sker för en viss föreningsinsats/andel och även multipliceras med en ungdomsfaktor.

Vissa föreningar bidrar till den löpande driften av kommunens anläggningar vilket de får ett bidrag för. I de aktuella fallen så finns upprättade avtal med föreningarna för ersättningsnivå och vad som ska utföras.

Bidrag till Studieförbunden

Stöd till studieförbunden är av tradition styrts av tydliga regler och normer. Bidragen grundas dels på antalet studietimmar i studiecirkel och dels på gruppverksamhet som bedrivs i friare former. Mölnadal tillämpar de allmänt vedertagna regionala riktlinjerna för hur stödet skall beräknas.

Studieförbunden har särskilt i mindre kommuner en mycket viktig roll som stöd för amatörkulturen. Studieförbunden står ofta för platsen (i samverkan med kommunen), marknadsföringen, kontakterna, och medfinansiering till de fria kulturutövarna.

Mölnadal delar ut 1800 tkr till 9 st studieförbund. Kultur och fritid har fått ett uppdrag via programförklaringen att se över bidragen till studieförbunden i syfte att öka. Detta arbete kommer redovisas för kultur och fritidsnämnden under hösten 2017.

Dynamiskt stöd

De dynamiska stöden är flexibla bidrag som går att söka löpande under hela året, dock ej retroaktivt. Dynamiskt stöd kan till exempel sökas av föreningar som vill: anordna publika arrangemang i Mölnadal stad (arrangemangs- och projektbidrag), utveckla sin verksamhet bland annat genom att arbeta mot nya målgrupper (utvecklingsbidrag) eller behöver göra materiella investeringar i sin verksamhet, främst för barn och ungdomar, till exempel ta fram nya orienteringskartor eller behovsanpassa lokaler (investeringsbidrag). Det finns även dynamiskt stöd för nystartade föreningar (nystartsbidrag). Dynamiskt stöd kan ej fås till hela kostnaden för en verksamhet eller investering. Föreningen måste alltid göra en egen insats. De dynamiska stöden är särskilt viktiga för att stimulera ett kultur- och föreningsliv som får stöd i sin utveckling och i egna initiativ och bidrag till det allmänna utbudet.

Stöd för integration

Kultur och fritidsnämnden inrättade under 2016 ett nytt bidrag för integrationsaktiviteter som föreningar kan söka. För 2016 avsattes 500 tkr (vilket blev möjligt i samband med övergång till ApN och en justering av bidragsnivåerna). Av dessa kunde ca 110 tkr delas ut till sökta projekt.

Även för år 2017 avsattes 500 tkr. Där löper ansökningstiden ut den 15 sept. I nuläget (18/8) så har dock inga ansökningar inkommit.

IOP – idéburet offentligt partnerskap

Ett IOP samarbete skiljer sig från traditionella bidragslösningar (se ovan) genom att de är mer definierade i detalj vad gäller kommunens förväntningar på innehåll och leverans. Ofta rör det sig om löpande verksamhet och inte bara enskilda evenemang eller projekt.

Några av de föreningsstöd som kultur och fritid ger idag skulle kunna kallas för eller utvecklas till IOP. Bidrag till t.ex. de arrangerande kulturföreningarna eller idrottsföreningar med driftavtal är redan att betrakta mer som IOP samarbeten då de bygger på ett förväntat resultat ofta på årsbasis.

Exempel på detta är avtal med (såväl kultur- som idrottsföreningar):

- Teaterhuset (teaterskola för barn)
- GRYS (ridskola)
- Konstkollektivet (mötesplats för unga vuxna)
- MASS (simskola)
- Drift och skötselavtal med Lindome GIF, Dalen/KFF, Åby BMK

1 Hur kultur och fritid jobbar med andra partners idag

Kultur och fritids verksamhet bygger redan, som tidigare nämnts, till största del på samverkan med externa aktörer. Kultur och fritids roll är att skapa förutsättningar för föreningar, studieförbund och kommuninvånarna att kunna genomföra sina idéer. Här följer en lista över några pågående samarbeten.

- Hela föreningslivet
I Mölndal finns 313 föreningar registrerade främst inom kultur och idrott, men även byalag, politiska partier, kyrkor, studieförbund, Villaägarna, Lions och företagarföreningar. Ett 90-tal föreningar erhåller årligen bidrag från kultur och fritid. Andra föreningar såsom vägföreningar hanteras av tekniska förvaltningen, sociala

föreningar av social och arbetsmarknadsförvaltningen samt pensionärsföreningar av vård och omsorgsförvaltningen.

Syfte: brett utbud av aktiviteter för eget utövande samt upplevelser för invånare och besökare, samt intresseföreningar som driver vissa sakfrågor

Samarbetsform: föreningsstöd (se nämndens bidragsregler)

Mervärde: 10 000-tals timmar ideellt arbete av ledare och styrelsemedlemmar vilket enligt EU normer motsvarar ett värde om 180 kr/timma.

- **GRYS**
Syfte: bedriva ridskola, ca 250 medlemmar, merparten flickor
Samarbetsform: årliga samarbetsavtal
Mervärde: kommunalt medfinansierad ridskola, även för barn med funktionsvariationer
- **Teaterhuset**
Syfte: bedriva teaterskola för barn och unga
Samarbetsform: årliga samarbetsavtal med hyresbidrag till verksamheten
Mervärde: kompletterar kulturskolans utbud
- **Studieförbunden, 9 st**
Syfte: kursutbud och kulturella upplevelser
Samarbetsform: bidrag enligt regionala bidragsregler (baserat på genomförda studietimmar och riktat stöd till kulturaktiviteter)
Mervärde: brett utbud för livslångt lärande och ökat socialt deltagande
- **SISU**
Syfte: utbilda idrottsföreningarna, arrangera Street games, m.m.
Samarbetsform: årligt avtal med ersättning (240 tkr/år) till föreningsutveckling, ledarutbildning m.m. plus STING medel för riktade projekt
Mervärde: en partner i stöttandet av idrottsrörelsen
- **Konstkollektivet**
Syfte: Plattform för unga kulturutövare med fokus på vidgat deltagande och integration
Samarbetsform: Hyresavtal för kulturlokaler, dynamiskt stöd, projektstöd med STING medel, ev möjligt att göra om till ett IOP avtal
Mervärde: indirekt en plattform för unga vuxna som vill kunna livnära sig inom konst och kulturområdet, lockar ungdomar från hela västsverige
- **MUCF**
Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor gav Mölndals stad 635 tkr i bidrag 2016 och 650 tkr 2017 för att genomföra sommarlovsaktiviteter för barn från socialt utsatta områden utöver det som staden ändå planerat. Dessa medel fördelades mellan

SAF, VOF och KFF. Sommaren 2017 medverkade VOF för målgruppen funktionsnedsatta.

- **Lokal samverkan i bostadsområden**

I syfte att öka trygghet, tillit och trivsel i några av de bostadsområden i Mölndal där exempelvis skadegörelse och ohälsa är högre än genomsnittet, har Mölndal sedan 20 år tillbaka ett områdesarbete som handlar om social mobilisering och lokal samverkan mellan olika lokala aktörer såsom fastighetsbolag, föreningsliv, polis, socialtjänst, skola, fritidsgård m fl. Arbetet startade i Bifrost 1997 och har sedan dess spridits till Lindome (2006), Åby (2006) och Kålleröd (2009). Verksamheten har även 10 anställda ungdomar per område och tillsammans bedriver dessa aktörer olika verksamheter för att öka den sociala gemenskapen och tryggheten såsom trygghetsvandringar, bostadsnära odling, muralmålningar, områdesdagar, spontanidrott och föräldragrupper.
- **Folkhälsoarbete**

Sedan januari 2017 ansvarar Kultur och Fritid för stadens operativa folkhälsoarbete genom två folkhälsosamordnare som är anställda på förvaltningen. Folkhälsoarbete utförs i hög grad i samverkan med föreningsliv. Exempelvis startar i höst föräldragrupperna Älskade Barn i samverkan med Studieförbundet. Man bygger även en plattform med föreningar som är engagerade inom integrationsområdet tillsammans med SAF i syfte att utveckla sektorsövergripande verksamheter och samverkan. Nätverket Folkhälsa där bland andra studieförbundet Vuxenskolan och Svenska kyrkan ingår får i höst en nystart med fokus på psykisk ohälsa och integration.
- **Internationella utbyten**

På kultur och fritid sitter stadens internationella ungdomssamordnare som bland annat arbetar med europisk volontärverksamhet och ungdomsutbyten som sker med olika europeiska partners.
- **KEKS**

Ungdomsverksamheten i Mölndal är en viktig del av det nationella ungdomsnätverket KEKS där kommuner runt om i landet samverkar för en ökad kvalitet inom ungdomsområdet.
- **Kulturnatt i Kvarnbyn**

KFF står för det större ramverket med projektledare, upphandling av artister och scenteknik samt marknadsföring. Det lokala föreningslivet (Mölndals hembygdsförening, Konstkollektivet, bolaget Vardagsbilder, Kvarnbyns handpappersbruk m.fl.) stärker evenemanget med öppet hus och kompletterande kulturarrangemang.

- **MASS**
Driver Streteredsbadet och simundervisningen på Åbybadet där merparten av stadens simundervisning för nybörjare genomförs.
Samarbetsform: årliga avtal med lokalförskörsörjningen (behov av översyn) vad gäller Streteredsbadet.
- **Lindome GIF**
Drift- och skötselavtal för Lindevi IP.
- **Åby badmintonklubb**
Drift- och skötselavtal för Åby TB-hallen
- **Dalen/KFF**
Utför främst städning av Krokslättsvallens kanslier.
- **MAIK**
Utför viss skötsel av friidrottsarenan i nuläget.
- **Fler exempel på drift av anläggningar**
Städavtal i hyrda omklädningsrum och förråd etc.
Ex Mölndal hockey, Mölndal bandy, MKK, Jitex.
- **Investeringsbidrag**
Föreningslivet gör själva hela jobbet med att projektera för och utveckla sina anläggningar.
- **Aktiviteter på biblioteken**
Årligen genomförs hundratals aktiviteter på stadens bibliotek. Merparten av dessa genomförs i samarbete med studieförbunden eller annan extern aktör. Biblioteken står för platsen, projektledningen och marknadsföringen.
- **Aktiviteter på Mölndals stadsmuseum**
Årligen genomförs mängder av aktiviteter på stadsmuseet. Många av dessa genomförs i samarbete med extern aktör.
Stadsmuseet står för platsen, projektledningen och marknadsföringen.
- **Aktiviteter på fritidsgårdarna**
På stadens sex fritidsgårdar bedrivs verksamhet där föreningsliv eller några av stadens övriga förvaltningar ofta är avsändare. Det kan t.ex. vara språkcaféer, disco för funktionshindrade eller filmverksamhet.
- **Karttjänst**
Sker i viss mån via orienteringsklubben IK Uven för orienteringskartor.

- **Idrottens dag**
Årligt arrangemang vars syfte är att varje idrottsförening skall kunna marknadsföra sig. FoI står för platsen, projektledningen och marknadsföringen.
- **Trygghetsvandringar**
Medborgare har möjlighet att medverka till att prioritera platser och lösningar för att göra närmiljön mera trygg och säker.
- **ApN**
Föreningslivet rapporterar själva in i realtid all närvaro i det digitala systemet ApN (aktivitetskort på nätet). Detta har medfört mer korrekt information vid bidragsgivning och fördelning av halltider.
- **Idrottsskola**
Samarbete med ett antal idrottsföreningar där barn i årskurs 2 gratis kan få prova på olika idrotter.
- **Skolförvaltningen/Kulturskolan**
Genom samverkan med SKF/Kulturskolan kring Kulturgarantin optimerar staden sina resurser för att skapa ett jämlikt utbud av kulturupplevelser och eget skapande för barn i alla årskurser från förskola till högstadium. En diskussion har påbörjats om hur samverkan med kulturföreningslivet kan stärka garantin såväl som stadens kulturutveckling.
- **Skridskoslipning Åby**
MKK förser med personal mot viss ersättning under öppethållandet i Åby ishall.

2 Hur nuvarande verksamhet skulle kunna bedrivas på annat sätt

Uppdraget omfattar också att se över hur nuvarande verksamhet skulle kunna bedrivas på annat sätt. Annat sätt skulle i det här fallet kunna vara:

- **Lägga ut del av verksamhetsdriften av t.ex. ungdomsgårdar på föreningslivet.**
Fortfarande behöver staden äga och sköta mötesplatsen/ungdomsgården. Själva programinnehållet skulle kunna göras mer av föreningslivet och/eller i samverkan med andra förvaltningar.
Dialog pågår med VOF och SAF kring lösningar för drift av gemensamma mötesplatser för många samtidigt syften såsom integration, träffpunkt för äldre, ungdomsverksamhet, m.m.

- Olika verksamheter i staden skulle i högre utsträckning kunna bedrivas i samverkan med föreningslivet i syfte att nå ut ännu bättre till målgrupperna, använda målgruppens kompetens i planering och genomförande samt finna andra samverkansvinster. Exempel på fler verksamheter som skulle kunna bedrivas i samverkan är sommaraktiviteterna vid Djursjön, Funkisdisco, sommarlovsaktiviteter på näridrottsplatser, övriga lovaktiviteter och events samt spontanidrott.
- Bygga upp en plattform för kommunikation till unga t.ex. "Ung i Mölndal" där stadens gemensamma information till unga kan samlas. D.v.s. sådant som rör fritidsaktiviteter, praktikplatser, "flytta hemifrån info" och så vidare. Dessutom skulle föreningslivet kunna fylla på med lovaktiviteter och föreningsinfo. Detta kräver ett samarbete bland annat med SAF, SKF, Arbetsförmedling och Föreningsliv. Detta förslag tangerar förslaget med att ta fram en barn och ungplan.
- Lägga ut drift av idrottsanläggningar på föreningslivet.
Redan idag är det föreningslivet som står för verksamhetsinnehållet d.v.s. ledarskapet, träningen, matcherna, m.m.
Fördelen med föreningsdrivna, kommunalt ägda anläggningar är att föreningarna själva får ta ansvar för prioriteringarna i den dagliga driften.
Risken med föreningsdrivna, kommunalt ägda anläggningar är, med erfarenhet från både Mölndal och andra kommuner, att föreningen inte klarar av att sköta drift och underhåll och helt enkelt lämnar tillbaka anläggningen när jobbet och kostnaderna blir för stora. Då med ett stort eftersatt underhåll som kommunen får ärva.
- Skapa långsiktiga IOP-samarbeten
Vissa mötesplatser skulle kunna bemannas av föreningslivet. Konstkollektivet skulle kunna få ett IOP avtal på löpande årsbasis för att bemanna och fylla Grevedämnet med regelbundna träffar för integration i kulturens förtecken. Under våren 2017 har träffarna varit mycket välbesökta och uppskattade. Dessa har bekostats med STING-medel. Konstkollektivet har möjlighet att fortsätta verksamheten genom ett mer långsiktigt stöd och kan beviljas ytterligare regionala bidrag om Mölndals stad ger ett årligt grundstöd.
- "Lokalsamordnare" för KFN
Kultur och fritid är en verksamhet som är mycket beroende av sina anläggningar, utomhusplaner och lokaler. Både för att kunna genomföra sitt uppdrag och för ekonomins skull. Anläggningsfrågorna är många, stora, komplexa och tekniskt krävande. Inte minst i tider med tillväxt och det händer mycket inom staden som även berör kultur och fritids anläggningar. Arbetet med att planera för anläggningar och inhyrda lokaler är därför viktigt och väldigt tidskrävande. De flesta anläggningar och lokaler är specialbyggda från början eller specialanpassade och kräver stor insikt i verksamheten vid arbetet med löpande och planerat underhåll. Även om det är stadens lokalförsörjning som äger och skall underhålla anläggningarna så är det helt

nödvändigt att kultur och fritid medverkar i det arbetet. I dagsläget är det arbetet splittrat på alla avdelningschefer och förvaltningschef på kultur och fritid. Det skulle vara en stor fördel, tidsmässigt, kompetensmässigt och ekonomiskt om förvaltningen hade en "lokalsamordnare".

- Införa nya bidragsformer

Staden behöver ta fram bidragsformer för initiativ som inte går att ge bidrag till enligt gällande bidragsregler för föreningslivet och studieförbunden. Idag finns ett stort ideellt engagemang som inte inordnar sig i den traditionella föreningsformen. En ny stödmodell för sådana initiativ kan ytterligare stärka möjligheten till samverkan med civilsamhället. Denna utmaning delas av många kommuner och har identifierats som en strategisk utvecklingsfråga inom VGR (*VGR Regional kulturplan 2016-2019*, s.37ff).

Kommentar [CL1]: Kanske hålla IOP och nya bidragsregler som två separata punkter?

- Partnerskap vid nybyggnation av anläggningar

Genom att bjuda in extern partner vid nybyggnation av en idrottsanläggning kan man kombinera flera mervärden i en och samma affärsmodell. T.ex. genom att bygga hotell i anslutning till en större idrotts-, kultur- eller konferensanläggning kan man hitta en intressantare ekonomisk modell. Detta kräver ett positivt politiskt ställningstagande till denna typ av samarbete. Åby fritidscentrum skulle kunna vara ett sådant område som är intressant för ett partnerskap förutsatt att man definierar det och kan exploatera det som ett sammanhängande fritidsområde.

- Sponsring av anläggningar och evenemang mot att man får t.ex. namnge en ny anläggning eller ett event

Det finns inte så mycket erfarenhet av sponsorsamarbeten på kultur och fritidsområdet i Mölndals stad. Det behövs tas fram riktlinjer för det.

3 Investeringar som skulle ge en hävstångseffekt på nuvarande verksamhet

- Föreningsdriven mötesplats

Balltorps bibliotek/mötesplats skulle kunna drivas i föreningsregi. För detta krävs en investering i och ombyggnad av lokalen så man vid behov kan skilja den från skolans lokaler.

- Meröppet

Meröppet på biblioteken innebär att alla med lånekort kan få tillträde till biblioteken efter ordinarie öppettider. Nya stadsbiblioteket är förberett rent tekniskt för detta men på övriga bibliotek behöver man investera i nya låssystem.

- **Fast utomhusscen**
En fast scen i stadsparken samt investering i och samordning av egen scenteknik kan ge en årlig besparing både i pengar och i arbete, istället för att behöva hyra in, bygga upp och riva scener i samband med PelleKan (TFN), Nationaldagsfirandet och Hörgrycksfestivalen. Även Kulturnatt i Kvarnbyn och Musik på Vattnet (SKF) kan vinna på en samordning av scentekniska resurser. En centralt placerad scen kan också beläggas av fler aktörer såsom skola, föreningsliv, studieförbund, m.m. till en betydligt billigare peng än om var och en skall fixa en egen scen varje gång. Det skulle också innebära ett utökat utbud av gratis aktiviteter/evenemang/konserter för allmänheten. En fast scen är också mycket lättare att marknadsföra och bygga upp kännedom om.
- **Föreningshus**
Föreningslivet och ideella krafter är alltid i behov av billiga lokaler. Fördelen med ett föreningshus (som ägs av kommunen) är att man kan optimera nyttjandegraden av möteslokalerna och samfinansiera vissa gemensamma utrymmen (entré, toaletter, kapprum).
En möjlighet är att finna en lösning för föreningshus i samband med utvecklingen av Åby fritidscentrum med nytt badhus m.m.
- **Fritidsbank**
Med en fritidsbank kan man tillhandahålla fritids- och idrottsutrustning till låg eller ingen kostnad. Detta kräver en lämplig lokal och en driftlösning. Kanske en möjlighet för en förening.
- **Samlad evenemangsorganisation**
Genom att samla stadens evenemang i en och samma organisation med en gemensam budget kan man jobba mer effektivt med resurserna. Därtill finns det stor potential att utöka näringslivssamverkan kring vissa evenemang. I samband med expansionen i Mölndals centrum kan det skapas ett evenemang som stadens näringsliv och affärsidkare mer tydligt kan bidra till. I flera andra kommuner upplåts offentliga lokaler och arenor till centrumföreningar och lokala näringsidkare som helt bekostar eller samproducerar innehållet i form av artister, barn- och ungaktiviteter, marknadsförsäljning mm.
- **Genom att investera i nuvarande anläggningar (skolor, mötesrum) skulle man kunna göra dessa tillgängliga för föreningslivet efter ordinarie arbetstid. Kräver investeringar i låssystem, avskärmning från ytor som ej skall vara tillgängliga, utrymmen att låsa in material i etc. Uppdraget finns redan specificerat i programförklaringen och det är lokalförsörjningen som äger det.**
- **Projektera nya skolor och lokaler på sådant sätt att de redan från början kan göras tillgängliga för föreningslivet och allmänheten efter ordinarie verksamhet. Uppdraget**

finns redan specificerat i programförklaringen och det är lokalförsörjningen som äger det.

4 Handlingsplan för det fortsatt arbete

Det är ett ständigt uppdrag till ledningen för kultur och fritid att leta efter och implementera förändringar i verksamheten som kan leda till mer kostnadseffektiva lösningar, nya samarbeten, effektiviseringar, besparingar och lägga fram förslag till nämnden på prioriteringar i verksamhetsplanen. Merparten av kultur och fritids verksamhet bygger endast på politiska ambitioner och prioriteringar vilket innebär att en tät och öppen dialog mellan förvaltning och politik i arbetet med att ompröva verksamheten är essentiell.

Förvaltningen föreslår att kultur och fritidsnämnden prioriterar och beslutar vilka av ovanstående förslag i kapitel 2 och 3 som skall utredas vidare under 2018 och läggas fram till politiken som förslag till beslut.

- Förvaltningen önskar ett förtydligande av syfte och förväntningar som ligger till grund för uppdraget.
- Nämnden godkänner detta dokument på mötet 170921. Nämnden ger då sin syn på vilka områden/punkter man vill att förvaltningen prioriterar och går vidare, utreder och söker nya lösningar för.
- KS får en rapport under oktober.
- Förvaltningen jobbar med de prioriterade områdena under 2018 och återkopplar löpande till nämnden.